

spém in gospodičnam spodobno roke poljubovati! Kadar se je nesrečni Matevž te naloge spomnil, ga je mraz po udih spreletal, lasje so se mu šetinili in mislil si je, bolje bi bilo tri leta zaporedoma mecesnov les sekati, kakor se pa taki sramoti podvreči. Pa nadalje premišljeva, se spomni pretehtnih besed: „mundus vult decipi, ergo decipiat!“ ki jim jih je tolikokrat ranjki profesor latinščine pridigoval. „Škoda, da se Lisica pišem, — pač bi bil neumen, ko bi se tega branil, če kaj pomaga — si misli — sila kola lomi!“ Ložjega srca maršira v „Alservorstadt“ proti zaznamovani hiši, gre v naznanjeno prvo nadstropje in poln pogumnih sklepov korajžno za zvonec potegne. Naglo se snažna mlada deva — bila je dekla — prikaže in mu odklene. Toda Matevž nima časa jo dosti ogledovati, temu jo brzo za roko popade in — cmok! tacega ji pritisne, da prestrašena hišna priteče gledat, kaj da se godi? Matevža rudečica zalija in tema se mu pred očmi dela, al poguma ne zgubi. Kakor se brhka hišnja brani, Matevž le vendar njeno desnico vjame in ji tak kušlej prilepi, da bi se ga ne bil vitez Edvard proti svoji Kunigundi sramoval. Ko ga osupnjena hišnja vpraša, kaj da vendar želi, se še radovedna kuharica ponosno v široki krinolini šumeča k temu nastopu pridruži vprašaje, kaj da je? Matevž, previdši, da se je zmotil in da je še le zdaj prava gospa prišla, kakor besen za debelo, plošnjato roko kuharično zgrabi in jo strastno dvakrat poljubi in kakor platonisk ljubček sramožljivo oči v tla obrača. — Preplašene se vse tri hišne gracie za en korak od njega odmaknejo in viditi je, da jih misel navdaja, ali ni morebiti ta gospod stekel, ker tako ljuto za roke popada. — Pa Matevž, kot prava, le enmalo še neotesana lisica, kmalo spozna, kake gospé ima pred seboj, kako se je blamiral in da bo treba še kuševati. Srce mu nikakor v hlače ne zleze, in brez jecljanja za odpuščanje prosi in pobara, kje da so gospa? Debela kuharica si enmalo oddahne in mu smehljaje vrata pokaže. V drugi prekrasni sobani zagleda na divanu lepo, mlado gospo, — zdaj je bil važen trenutek — hitro se ji približa, do tal prikloni, kakor ga je prijatelj naučil, in v enem hipu tudi za desnico in potem za levico prime in jo umetneje poljubi kakor najuljudnejši vitez iz srednjega veka. Ponižno na dalje zavoljo lekcije vpraša. Smehljaje mu gospá odgovori, da jo je ravno pred eno uro oddala — ni si mislila, da je to strela z jasnega neba za borega Matevža! Priporoči se in vès poparjen — zdaj pa brez vsega poljubljenja — odide. Mili pogledi kuharice, hišnje in dekle so mu sledili, ker te deviške srca je kar z naskakom si prisvojil. Pa kaj je vse to Matevžu hasnilo! S kruhom za trebuhom — je stalo v njegovi pratiki; vsi srčni čutljeji bili so mu prazna slama. Zalosten in pobit jo nazaj proti mestu koraka, čudne strasti so se v njemu kuhale: toliko sem se premagal! toliko rok sem kušnil! svoj naravni ponos sem kar z nogami teptal! — je premišljeval — pa ves trud je bil zastonj!! Premišljeval je na dalje slovo od doma, svojo prazno mošnjo in strašno osodo, da je sam brez pravega prijatla, brez pripomočkov v širokem Dunaju, — milo se začne jokati. Pri ti priči jo skoz ozke ulice ravno do nekega glažarja primaha, ki je imel lepe velike zrkala (špegle) na ogled razstavljen. Nehoté se Matevž tukaj ustavi in se radovedno ogleduje, ko se tako ihti, da se sam sebi v dno srca smili. Bolj pazljivo ko se ogleduje, bolj si dopada, — hipoma se globoko zamisli, neka nova misel se mu cimi v možganih. Zadovoljen mrmra: Kaj, meni bi se slabo godilo? škoda da se Lisica pišem! ne životarili, ampak živeli bomo, kakor se spodobi! Od tistihmal sta bila Matevž in „Fremdenblatt“ neločljiva prijatla. (Kon. pr.)

Dopisi.

Iz tržaške okolice 5. junija. Slišali so dragi naši bravci, kako se je lansko leto mestni zbor potegoval, da

bi se v Trstu laška gimnazija napravila. Al vkljub vsemu prizadevanju je bilo na Dunaju potrjeno, da se podvojni razredi (parallel-klassen) napravijo, in s 1. prosencem se je v prvem razredu nauk po laški razlagati jel. Boj pa se je ta teden spet iznova vnel in v seji 3. t. m. je bilo enoglasno potrjeno, da se čisto laška gimnazija na mestne stroške napravi, za katero je bilo letnih 19.000 gold. namenjenih. Plača vodjeva je na 1800 gold. odločena, profesorji prve vrste bodo po 1300, druge vrste pa po 1200 gold. dobivali. Sklenjeno je pa tudi bilo, da se ima dobiti tistih 9000 letnih gold., ktere mesto za nemško gimnazijo plačuje, da se imajo konkursi prec razpisati, da se gimnazija že mesca oktobra odpre, in naj se prec dovoljenje pri ministerstvu prosi, da gimnazija kakor druge veljavnost ima. Al kako smo se zavzeli, ko smo slišali, da pri napravi te nove gimnazije se ni ne eden za nas Slovence potegnil; saj nas živí okoli 30.000 v okolici mestni, plačevali pa bomo tudi mi za to gimnazijo; al kaj bomo imeli — laško kulturo moramo podperati! Tako je vendar le res, da nas za pankrte imajo, kakor je gospod Černe rekel. Imamo poslance v mestni županiji, pa ta se še ne zavé, kaj da so priprosti kmetje, in če ti tudi kterikrat svoj glas povzdignejo, nagloma Lahoni (ne poštene Lahi) na nje planejo in jih zadušé. Bog se nas usmili! Šole v okolici so res vse slovenske, al kaj je to, ker slovenskemu jeziku so vrata v više šole zaprte. Kakošnih prihodnjih uradnikov imamo pričakovati? ali bodo mogli svoje dolžnosti spolnovati, in tudi slovenski uradovati? To so vprašanja, ktere bo le čas rešil. Za zdaj zadosti.

Mandrijan, ki slovensko misli.

Iz Gorice 7. junija. — Po naših uradnijah so začeli uradniki poprijemati se poti ravnopravnosti. Te dni sem imel v rokah vlogo slovensko, ki jo je c. kr. sodnija goriškega okroga tudi po slovensko rešila. To nas veseli naznaniti slovenskemu občinstvu, kteremu zajedno priporočamo, vloge, kakoršnega koli obsežka, le po slovensko zapisati ter vkladati jih. Kar nam je bilo tolikrat na srce položeno, ne zabimo: Kdor sam sebe spoštuje, bo od drugih spoštovan.

Iz Slovenskih gor 28. maja. Š. — Spet vam moram skelečo rano pokazati, ktera še neprenehoma bije pravičnim zahtevam na polju narodnosti naše. Ko smo čuli, da je gospod minister Lasser zapovedal vsem sodnijam po Slovenskem, da morajo tudi pisma v domačem jeziku jemati in jih v tem jeziku rešivati, bi človek mislil, da se bo od teh dob tudi tako ravnalo in se tako spoštoval ukaz visoke vlade. Pa žalibog, da ni tako. Pri c. k. gosposki Šentlenarski v slovenskih Goricah še je zdaj taka, ko je bila poprej. Ko so nektare vloge od c. kr. biležništva bile prinesene v kancelijo, je g. predstojnik uboge kmete kregal in nad njimi se tako hudoval, da bi jo bili skor pobegnili skozi dveri. Nevoljno jih je baral: ako so terjali in hteli, da se jim je pisalo po slovensko? pa je enkrat celó pristavil, da naj se nikdo ne predrzne priti s slovenskimi vlogami, ker se vprihodnje več ne bodo jemale. — Gospoda Černe in Toman povejta gosp. ministru, kako se spoštuje beseda njegova! — Tudi moram še pristaviti, da še zdaj nobena slovenska vloga ni bila rešena, akoravno jih je že več in že davno bilo sodnii izročeni, in akoravno imamo med našimi gospodi enega v slovensčini dobro izurjenega domorodca, kteremu pa se nobeno slovensko pismo za rešitev ne prepusti, najbrže zato, da ne bi ta gospod v djanju pokazal, da je slovenski jezik popolnoma za uradnije. — Letina v slovenskih Goricah obeta obilnost veliko, kamor koli obrneš svoje oči. Lajte in sodi bodo polni do vrha, ako nam dober Bog ohrani, kar nam je pokazal. Na polju je vse v najlepši rasti, in po vinogradih kavernkov, ko da bi je kdo z lopato na rozge nametal. Sodarom letos dvajsetice cvetejo. Že zdaj štertink po 11 gold. cenijo. Kaj pa še le bo, ako vse srečno doraste. Tudi obroči so že silno dragi, pa saj se čuditi ni, ker jih že tudi ženske na kmetih pod jankami

nosijo. — Dne 22. maja je bila v večih krajih huda ura. Pri Mariboru, nekaj pri sv. Petru, pri Ptuj, pri Vélíki Nedeli, pri Ormožu je to ča strašno potokla. Še večí škoda je napravila voda, ki se je z oblakov kakor iz ročke lila, cele brazde po strmíatih vinogradih skopala, tû pa tam celó trsje izrula ter v dolino odvlekla. Veliko senošet, je po-
blatila. Mili Bog nas varuj še kaj takega!

Iz slovenskega Štajerja 6. rožnika. □ Sliši se, da je pravosodno popecteljstvo postavilo za pravdosrednika v Brežcah našega dr. J. R. Razlag-a, v Celji pa dr. Žurbit-a, v Ptuj dr. Križan-a, in v Ljutomeru dr. Ploj-a, vse same Slovence, kterim gladko teče slovenski jezik v besedi in pisavi. Pričakujemo tedaj od teh mladih mož, da se bode tudi na Štajarskem živo začelo slovenstvo uredovanje, ker se narod že zaveda svojih pravic. — Razžalostilo nas je slišati, da v Gradec niso nobe-
nega Slovenca postavili, akoravno so bile štiri pravdosred-
nije izpraznjene in tam nimajo nobenega pravdosred-
nika, ki bi po naredbi visokega pravosodnega popecteljstva od 15. sušca t. l. mogel pri slovenskih končnih obravnavah v slovenskem jeziku zagovarjati, med tem ko pri deželni sodni imajo zadosti sodnikov, popolnoma zvedenih v slovenskem jeziku, ker se še zmiraj več hudodelstva za celi Štajer v Gradcu obravnuje in so tamkaj tudi sedeži več viših oblastnij za Slovensko.

Iz savinske doline 1. junija. * Če človek po svetu pride, marsikaj zvé. Tako sem tudi jez naletel na prošnjo nekega nemškutarja, kteri pri celjski okrajni gosposki slovenski jezik popolnoma zatreti namerava. Al hvala Bogu! zavednost domačih pravic se je med našim ljudstvom vendar že toliko oživila, da vse take spletke naposled v sramoto pridejo. Od kod prvi nagon takemu protinarodnemu početju prihaja, si vsak iz zapopadka sledečega spisa lahko razloži; zato mislim, da mi ni treba pristavljati nikakega kome-
tara. Nate!

„Begleitschreiben. — . — . Nach durchgeführter Cir-
culation wolle diese Bittschrift beim k. k. Bezirksamte Cilli,
welches hievon bereits Kenntniss hat, eingereicht
werden. Lukas Notar.“

„Löbliches k. k. Bezirksamt! Wie bekannt, werden die
Landesgesetz- und Regierungsblätter, so wie andere allge-
meine Vorschriften und Gesetze in slovenischer Sprache ab-
gefasst periodisch den Gemeindeämtern zur Kenntnissnahme
und Darnachachtung zugestellt. Der Inhalt dieser Schriften
in slovenischer Sprache ist nach der hierorts gangbaren
Mundart im allgemeinen gewöhnlich sehr schwierig zu ent-
rättseln, und die einzelnen Ausdrücke derselben sind nicht
selten ganz unverständlich (!). Ohne unserer slovenischen Ab-
kunft oder der slovenischen Sprache überhaupt den minde-
sten Abbruch (!!) verursachen zu wollen, finden sich die
gefertigten Gemeindevertreter, welche, wenn auch nicht
alle, so doch grösstentheils der deutschen Sprache
und Schrift vollkommen mächtig (???) sind, zu der
Erklärung bewogen, dass denselben jede Mittheilung
in deutscher Sprache und Schrift am richtig-
sten und leichtesten verständlich erscheint(???)
und erachten dieser Erklärung die Bitte beizufügen: das löb-
liche k. k. Bezirksamt wolle die geeignete Verfügung treffen,
dass für die Zukunft den von uns vertretenen Gemeinden
die Landesgesetz- und Regierungsblätter nicht wie bisher
in slovenischer, sondern in deutscher Sprache und Schrift
abgefasst zugesendet werden.“

Nr. 70 für die Gemeinde Sternstein:

Philipp Wodenagg m/p. Lukas Notar m/p. Josef Pauscher m/p.
Gemeinderath. Gemeinde-Vorstand. Gemeinderath.

Für die Gemeinde Hochenegg und Weixeldorf:

Pötscher m/p.

Gemeindebeamte.

Po teh podpisih sledijo sledeči takole:

„Ker se tukaj predložena prošnja s cesarskim diplomom
in ministerskim ukazom zastran ravnopravnosti slovenskega

naroda, kakor z željami in tirjatvami slovenskega naroda
ne slaga, in ker mora prva dolžnost vsakega biti, kterega
so soseske naše župana ali predstojnika izbrale, da se po
pravici in po koristi naroda ravná, ne pa da narod po
svoji sebičnosti obrača, se podpisani župan takemu tirjanju
ne more pridružiti, temveč želi in prosi, da bi vse postave,
ktere veljavnost in pravico slovenskega jezika potrjujejo,
vprihodnje zvesto se izpolnovale.

Občina Novocirkovska 25. aprila 1862.

Gregor Jamnik m/p., župan.

„Od Novocirkovske občine razodete misli od besede
do besede potrdi v imenu občine Lemberške blizo Toplic
3. maja 1862.“

M. Pinter l. r., župan.

Franc Volšek l. r., svetovavec.

„Ker se po zdravi pameti slovenskemu narodu
njegov jezik v uradnijskem poslovanju zavolj nevednosti
kakega občinskega predstojnika ali uradnika nikdar zatreti
ne more, in tudi cesarjeva obljuba zavolj upora nekterih
slovenskih neprijateljev prazna beseda ostati ne sme, —
pridruži se podpisana občina mnenju Novocirkovske občine
v celem zapopadku.“

Občinski ured trga Žavec dne 26. maja 1862.

V. Janič l. r., župan.

Sv. Peterska občina potrdi predstoječe opazke in tirja
v imenu vseh kmetov, da se domači jezik v uradnijah skoro
vpelja, zakaj to se ne bo nikdar zgodilo, da bodo Slovenci
po nemškutarskih sleparijah svoj rod zatajili.

Pri sv. Petru v Savinski dolini 27. maja 1862.

J. Sedmínek l. r., župan.

„Misli poslednjih 4 občin so tako resnične in pravične,
da jih vsaki pošteni Slovenec potrditi mora.“

V imenu občine Gotovske 2. maja 1862.

Jur Grah l. r., župan.

Franc Važ l. r., svetovavec.

Tako je bila letá prošnja naši c. k. okrajni celjski go-
sposki predložena. Radovedni smo, kdo bode uslišan? Od
gospod Notarja pa pričakujemo, da bo že te dni tudi na-
šemu svetlemu škofu prošnja poslal, da se nam bo tudi v
nemškem jeziku Božja služba opravljala, zakaj naš ljubi
slovenski jezik mu je menda že tako nerazumljiv, da ga
tudi v cerkvi ne razume, kakor v kancelii ne! Kdor od
postav v domačem slovenskem jeziku razglašenih terja, da
bi vse vsak razumel, ta še nikoli ni bral postav v nem-
škem jeziku, sicer bi, če je pošteni človek, ne pa lažnik,
mogel reči, da tudi trdi Nemci, ker niso na vse strani
omikani ali „študirani“, ne razumejo postav v nemškem
jeziku. In še dohtarji jih ne razumejo vselej; če bi jih,
bi ne bilo toliko pravn na svetu! Od ubogega kmeta terjate
pa, da bi vse razumel? Ali vas ne trka luna!

Iz zgornege Jezera na Notranjskem 1. junija.

J. B. — Redko novico Vam moram povedati, ki bo posebno
lovcom (jagrom) zanimiva, namreč, da 1. maja ob štirih
zjutraj je gosp. knez Windischgrätz itd. v svojem gojzdu
medvedko in divjega petelina, v 5 minutah oba skupaj na
65 stopinj na daljavo in 21 stopinj na širjavo z šretelni
vstrelil; medvedka je imela dva mladiča, pa sta pobegnila,
in je tehtala 2 centa in 80 funtov, petelin pa 9 funtov in
pol. To je pač veliko čudo! Ne bom bolj obširno popisoval;
kdo vé, kaj da je lov, se bo gotovo čudil.

Iz podnožja Triglavovega 1. rožnika. × V 21.

listu „Novic“ smo brali, da smo spet eno stopnjo naprej z
maternim našim jezikom; pa žalibog! pri nas še ne čutimo
dosti tega. Ravno mesca velikega travna nam je iz Ra-
doljce kantonska gosposka poslala povabilnih listov (vorla-
dung) vse v ptujem jeziku, da noben ni vedil, kaj je
prejel; tudi druge pisma najraji v nemškem jeziku vredjujejo.
Kdaj nek se bo spoznalo, da tudi mi želimo, kar druge
ljudstva imajo, in tudi pri nas vse hrepení po tej pravici
kakor žejni jelen po mrzli vodi!

Iz Loke. S. — V nedeljo „cantate“ smo imeli spet
nemško igro v gledišu tukajšne kazine. Igrali so nemške
igri „Ueberall Liebe“ in pa „Trunkenbold“ — res dva prav

čedna naslova! Pa naši diletanti se — če sme Slovenec kritikovati — še niso napili nemškega duha; znalo se jim je, da se le štulijo v nemške navade; posebno pa je neki gospod pokazal, dasiravno hudo janičari, da ni v „Rajhu“ domá. Ker se tedaj ne njim ne nam tuja hrana ne prilega, vprašamo le: zakaj vrlih Idrčanov ne posnemajo? H koncu moram našim dragim bravcom „Novic“ še nekaj o mojih statističnih študijah povedati, po katerih Vas morem zagotoviti, da naša „liberale deutsche Partei“ šteje „drei Mann hoch“, tedaj 1891 — 3 = 1888.

Iz Ljubljane. Prihodnji petek bomo imeli veselje sami slišati, kar nam je dosihmal znano le po časnikih. V poslednjem našem listu naznanjeni slavni mojster Nikola Dimitriev žl. Svečin bo zvečer ob poli osmih godel v tukajšni reduti in sicer 6 različnih glasovitih reči, namreč: *Vieux temps*ove „Fantasie-Caprice“, Ernstovo „Elegijo“, rusovsko pesem „Krasni Sarafán“, Vilherjevo „Mila lunica“, svojo „Rondino a la Clochette“ (okroglo zvončkljanje) v spomin Paganinu, in pa Ernstov „Carnaval de Venice“ (pust beneški). Vsaka teh stvari slovi že sama po sebi po svetu, in slišati jo z gosel Svečinovih, mora po popisih, ki smo jih brali, biti res rajsko veselje. Na klavirji ga bo spremljal dobroznan umetnik; tudi bo v tem koncertu igrala na klavirji izvrstna umetnica gospodična Gl., gospodje pevci čitavnice pa bojo peli. — Ker vemo, da vstrežemo vsakemu naših bravcov, ako podamo kratek opis življenjopisa preimenitnega umetnika slovanskega, povzamemo iz časnikov nekoliko važniših črtic.

Nikola Dimitriev žl. Svečin rodil se je iz imenitne rodovine leta 1824 v Petrogradu na Rusovskem; oče njegov bil je general carske garde. Mladi Svečin pokazal je že v svojih otročjih letih posebno nagnjenje k muziki, in zato ga je oče poslal že leta 1830 na Nemško, kjer ga je v Draždanah najpred učil prof. Haase, za tem Lipinski, in naposled prvi goslar Paganini v Genovi. Že v svojem 8 letu postal je častni ud glasbenega društva v Monakovem. Kakor dete od 13 let je mladi Svečin začel potovati po svetu in je obhodil večidel Evrope in veliki del Amerike; dobil je od kraljice bavarske dragocen prstan, tak dar je dobil tudi od cesarja avstrijskega Ferdinanda na Dunaji; sedanji car ruski bivši tadaj na Dunaji poklonil mu je dragoceno zlato uro. V Rimu ga je nadaril sv. Oče sam; v Parizu zahvalil se mu je očitno veliki umetnik Beriot. Leta 1840 se je vrnil v svojo domovino, kjer ga je v Petrogradu poslavil car Nikola; v Kievu je igral z veliko slavo, tako tudi v Moskvi in Odesi. Od tod je šel v Carigrad na Turško, kjer ga je rajni sultan Abdul-Medžid izvolil za svojega koncertnika in mu poklonil veliki red Nišan-lfdiharski. Leta 1850 je bil v Malti, odtod je šel spet na Laško. Leta 1853 se je spet vrnil na Rusovsko in je postal prvi goslar vseh carskih gledišč v Petrogradu. Leta 1858 slavili so ga na novo na Dunaji, Peštu, Beligradu, Carigradu, Varšavi itd. Potem je prišel v jugoslovanske dežele, in poslednji čas spet v Zagreb, Karlovec, Reko, Pešt in Trst, odtod pa na poti spet v Italijo tudi v Ljubljano, da tudi nas razveseli z umetnostjo svojo, kakoršne na goslih po vsem tem, kar smo o njem brali, še ni slišala Ljubljana, dokler stoji. Svesti smo si, da iz mesta in dežele bo vrelo v petek vse v reduto, radovat se nad rajskimi glasovi preslavnega mojstra, ki segajo vsakemu človeku globoko globoko v srce v tem, ko umetniki občudujejo neznano ročnost njegovo. — V bukvarnici g. Lercherja in pa v čitavnici se kupujejo vhodnice za ta koncert po 80 nov. kraje. Naj ne zamudi nobeden tega večera.

— Letošnja košnja sena in otave na mestni drenažani senožeti na močirju je bila za 672 gold. pro dražbi prodana, — spet čez 100 gold. više kakor lani. Čeravno je drenaža po vremenskih nezgodah veliko stroškov prizadajala, je sedanji dobiček vendar tak, da je res čudapoln, ako pomislimo, da pred drenažo je najvišji donesek njeni

bil le 80 gold. In čeravno je senožet bila že pred 10 leti drenažana, se vendar po podzemeljskih cevih odtaka voda danes ravno tako, kakor prvi dan. Škoda, da so naši gospodarji čisto pozabili drenažo, ki si jo je kmetijska družba vpeljati toliko prizadjala!

— Ker še ne vemo, kako se bo razmotala ona pripovedka, ki jo je unidan dopisnik v „Gegenwart-i“ kakor Nemec pravi „zu früh aus der Schule geschwätzt“, si pridržujemo do tistega časa, paralelo z nekim drugim dogodkom prve polovice letošnjega leta naznaniti.

— Kako posebno ljubeznjivo skrb imajo nektare gospóske za človeka, kterege „slavista“ imenujejo, nam kaže dolga storija, ki jo je v malo dneh gosp. Hofman, ljubljanski nožar in marljivi natoroznanec doživel. Gospod Hofman je tudi čez meje naše domovine znan po Avstrii in na Nemškem za entomologa posebno tiste vrste, ki podzemeljske žuželke (Grottenthier) zasleduje in je že marsikter muzej obogatil s svojimi najdbami; zlasti z nekim uradnikom dunajskega ministerstva o tej zadevi stoji v zvezi. Unidan se je namenil s torbico natoroznansko potovati na goro Velebit, v Dalmacijo in Črnogoro. Že med potjo iz Ljubljane v Gospič se mu je marsikaj nezapopadljivega prikazovalo; v vojaški granici v Gospiču so mu pa celó zaprli daljno pot na Velebit in gadjali za nekoliko ur v zapor, preiskavši čisto vse, kar je pri in na sebi imel. Ker se vé da niso celó nič našli, kar so sumili najti, so ga potem, ko je iz Ljubljane prišel od c. k. policije telegram, izpustili, pa mu, ker je v telegramu tudi določeno stalo, da je „slavist“, zaukazali, da se mora domú vrniti. Ker g. Hofman, sicer rojen Slovenec, ni nikoli „slavista“ bil, kakor se imenujejo Kopitar, Miklošič in drugi literati, še le zdaj spoznava, kako nevarno je od ene strani človeku biti „slavistu“, od druge pa, kako ljubeznjivo na potovanji za „slavista“ skrbijo. Dunajski državni zbor snuje teorijo za „Schutz der persönlichen Freiheit“, prakтика pa ta „Schutz“ še zdaj vse drugač kaže! Pri tej storii nam prihaja v misel enaka storjica, ki se je profesorju Belimeku pred nekimi leti na Ogrskem pripetila, kjer je po rudah sledil, pa so ga kmetje zgrabili in terali h gosposki; ker pa ni bil „slavista“, so ga izpustili in tudi daljne poti mu ne zaprečili.

— V nedeljo zvečer je na špitalskem mostu neka kočija povozila čez 80 let starega trgovca gosp. Z. Star pa še gluh človek se težko ogne kočijam, ki imajo pri nas navado, da drjajo po mestu, da vse prek letí. Res smo se že večkrat čudili, da tega ostro ne prepové gosposka, ki ima za varnost ljudi skrbeti!

— Iz Postojne pridši Ljubljančanje pripovedujejo, kako prijazno so bili ondi sprejeti, kako jih je razveselil shod Tržačanov, Rečanov, Štajercov in drugih Slovincov, in kako živo jih je nadušilo domoljubje Notrajncov, zlasti veljavnih možakov iz Razdrtega, ki so prišli z domačo zastavo, ktera je bila vodilo od vseh krajih zbranim pevcom. Zunaj jame in v jami so so razlegale slovenske pesmi, da je bilo veselje, in zdravice domoljubne vmes. Zvečer so pevci poslavili postojnskega tehanta, našega slavnega pisatelja g. Petra Hicinger-ja, ki se jim je za to čast zahvalil v prijaznem govoru, rekši, da Avstrija ima prostora dovolj za pravice vseh narodov, in da Slovenec, ki svojo svetinjo zvesto varuje, ni za tega voljo že protivnik kaki drugi narodnosti. Zato le „Naprej zastava Slave!“ — Velika slovesnost jamska se je od konca do kraja obhajala v najlepšem redu, kakor je to že povsod navada Slovincov, kjer ni nasprotnih draživcov vmes.

— (Pobérki iz raznih časnikov.) „Presse“ je te dni prinesla „literarische Studien aus und über Slovenien“; podpisane so te „študije“, katerih namen je zasmehovati slovensko literaturo, s črko K. Vsak je pisarja brž uganil, čeravno se nekako potuhnjeno skriva. Po puhlem predgovoru, v katerem se svetu se vé „nie ohne dieses“ laže, da slovensčina nima drugega kakor molitvine bukve, prestave in

živinozdravilske knjige, in po „obligatnih“ vdarcih na vrednika „Novic“, privleče dragi K. tisto knjižuro na dan, ki jo je pred kakimi 10 leti izdal neki „Tomas Jaritz v Belaku“, in ktero so „Novice“ takrat spodobno prerešetarile. Ker je neumnost v tisti knjižuri tako kolosalna, da jo le taki „talent“ si izmisliti more, kakor je K., so že takrat „Novice“ rekle, da je nemškutarska kukovica nalašč djala svoje jajca v to gnjezdo. In zdaj se to že 10 let staro jajce prodaja kot novo slovensko, zakaj Pressianer K. je vredil svoje „študije“ tako, da človek, ki ne pozna naše literature poslednjih 10 let in bere oni sostavek, bi mislil: to je brošura, ki je ravno zdaj na svetlo prišla in je maslo „Slovincov“. Pač je spet iz teh „študij“ vsaki dan bolj očitno, kakošni pogorelci so že naši protivniki! Stokrat prežvekovajo eno reč in ker nimajo novín, zavijajo celó starine v novíne, kakor krojači iz starih sukinj narejajo nove. In Gustel Zang veselja poskakuje, da more „pogreto rihto“ na mizo postaviti svojim lačnim braycom. — Nek drug spisec, ki ravno tako Slovence kakor nemške Kočevarje pred svetom omadežuje, se je zaletel celó v daljni nemški časnik „Globus“. Potem ko pisár slavo poje g. T. Elzetovi brošuri, ki jo je izdal o Kočevarjih (ali mu pojó tudi Kočevarji? ne vemo), popisuje začetek imena „Kotzevje“, ker „Kotza“ pomeni leseno kolibo, — pravi, da tem nečednim ljudém, ki so med „slovenskimi“ sosedi ob „nemško“ snažnost prišli, je lesena klop postelja, — da polovica možkih tržuje po svetu, „draussen verwildern dieselben meist und die daheimbleibende Frau hält es unterdessen mit einem Anderen. Aber schwere Verbrechen kommen nicht vor; freundlich und harmlos sind die Gotschewer geblieben, und nur wenige Untugenden sind ihnen von den Slaven überkommen“. Hvala lepa, gosp. R.! za tako hvalo! Pa tudi Kočevarji vam bojo hvaležni. Logika je tudi v tem spisu kolosalna; kje nek je tisti „draussen“, kjer Kočevarji večidel zdivjajo? Menda na Nemškem, — saj po Slovenskem ni dosti Kočevarjev viditi. Če pa tisti „draussen“ je na Nemškem, kako da je Slovenec pokazil Kočevarja tako? Res! če ptujci take nesramne reči vsaki dan beró kot „študije“ naših dopisunov, kaj pač si morajo nehoté misliti o narodu slovenskem? In vse to sme pisariti pri nas, komur je drago!! Kdor ne verjame, naj bere „Globus-a“ 15. list.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Po predlogu gosp. dr. Tomana praznuje državni zbor do prihodnjega pondelka. V sejah preteklega tedna se je posvetovalo o sledečih zadevah. Ministru dnarstva je bilo brez razgovora dovoljeno, naj za to leto vzame 50 milijonov gold. na pósodo. — Ko so o konkordatu še govorili škof Dobrila, Helcel, Brinc in minister Schmerling in so sklepi na vrsto prišli, se je vse naskokovanje dr. Giskra in njegovih družbnikov na konkordat razkadilo kot prazen dim tako, da celó „Reform“ očitno pravi, da ti možje nikakor ne morejo nevarni biti konkordatu. Potem je prišlo zvišanje davkov na vrsto; veliko se je govorilo zoper povišanje in le celó malokter za povišanje, pa še toliko je bilo zapisanih, ki so hotli govoriti, da je bilo sklepanje o davkih odloženo do konca pretresovanja vseh duarstvenih zadev. O davkih sploh je najostrejše govoril Mende. Govorili so tudi Kromer, Brolich in drugi zoper povišanje zemljiškega davka. Množica govornikov zoper davke pa je bila tolika, da so po zborni postavi izvolili ti izmed sebe le enega, ki je v imenu vseh govoril, in ta je bil dr. Waser. Waser je med drugim rekel: „Ko bi bil dr. Toman še govoriti mogel, bi bil s številkami dokazal, da v nekterih deželah grnntni davek poviševati, je celó nemogoče.“ Res nam je žal, da dr. Toman ni mogel govoriti; on bi bil z svojo krepko besedo do pičice dokazal, da že zde krajnska dežela veliko preveč zemljišnega davka plačuje, da je obožala

in tudi obrtnija ne cvetè. — O davkih ni tedaj še nič sklenjeno, in kakor se kaže, nikakor ne bode večina zbornice za povišanje davkov, ktero bi pa tudi samo ne pomagalo, da bi se država naša rešila iz dnarnih zadreg brez novih posojil. Potem so se nadaljevali pomenki o šolstvu: Čupr je govoril za samostojno ministerstvo nauka, ker državno ministerstvo ne more vsega oskrbovati; šolstvo naj se večidel izroči deželam; ministerstvo skrbi premalo za ravnopravnost narodno v šolah; šolski svetovavci so celó nepotrebni itd. Herbst se poganja za svobodo nauka v viših šolah; minister Schmerling zagovarja prejšnega ministra Thuna o tem, da je zmiraj po svojem prepričanju ravnal, — da je prevelika skrb za narodnost šolam škodovala in da vednost je prvo, jezik drugo (kako pa brez omike jezika vednost more kliti, ni gosp. minister povedal; menda misli le na edini nemški jezik?). — Ker dr. Toman vidi, da je že tako malo poslancov v zbornici, da jih mora predsednik z zvoncom sklicovati, je nasvetoval sklep seje in odlog po bin-kostih. — Po ukazu cesarjevem se ima vsem vojakom, ki služijo od leta 1854 in hočejo dopušeni biti (na urlavb iti), dopust ali urlavb dovoliti, in konec julija tega leta se imajo v reservo prestaviti. — Bivanje zlo bolehe cesarice v toplinah Kisingenskih bo trpelo nek 4 tedne. — Grof Chorinsky, bivši krajnski in poslednjič marski deželni poglavar, je izvoljen za deželnega poglavarja doljne Avstrije na Dunaji. — V Znojmu (Znaim) na Marskem razsaja legar (tifus) tako, da dosihmal malo mestice šteje že nad 900 bolnikov. — V Pragi stoji ravno zdaj vrednik „Narod. Listov“ pred sodbo zavolj nekterih sostavkov v svojem listu; zagovarja se krepko. — C. k. general-komanda v Zagrebu oklicuje, da zavolj zmanjšanja armade se bo na več sejnih na Hrvaškem in Slavonskem po dražbi prodalo blizo 2000 vojaških kónj. — Na Ogerskem je še čisto vse pri starem; vse čaka, kaj bo. — Lah spet mirujejo, kar jim je na meji tirolski spodletelo. Garibaldi je spet dober z ministerstvom; Francozi ne bojo nek dalje v Rimu ostali kakor do prihodnje spomladi. V Rimu se je do 1. t. m. zbralo 400 škofov, blizo 4000 duhovnov in ravno toliko minihov; sv. Oče so spet prav trdni. — Prusko-kurhesenski razpor miruje; ministri pruske vlade so pri začetku državnega zbora mogli debele požirati; menda se ne bojo dolgo držali. — Za gotovo se sliši, da stareji brat cara rusovskega veliki knez Konstantin bo namestni kralj poljski, — da je rusko vlado trdna volja potolažiti Poljce in da se jim bo morebiti dala ustava od leta 1815. To je za Avstrijo važno, da vsi njeni narodi, tedaj tudi Galicijani dobijo kmali zgotovljeno ustavno vlado. — Srbska vlada je 7. dan t. m. pri vseh vladah, ki zagotavljajo njeni obstoj, se pritožila zoper žuganje turške posadke v Beligradu ter rekla, da ni odgovorna za nič, kar se utegne zgoditi. — Kako deleč je turška armada že v Črnigori prišla, se ne vé prav; Turčini pravijo, da bo Omer paša v malo dneh na Cetinji južinal; drugi pa mislijo, da mu utegne ta južina presedati tako, kakor je presedala h koncu preteklega leta pašu skaderskemu, ki se je z 100.000 vojaki vzdignil nad Črnogorce, pa je v ondašnjih pečinah pustil 30.000 mrtvih.

Za jugoslavenko akademijo

je daroval gosp. Jos. Vojsk, kaplan v Rušah 2 križaka.

Listnica vredništva. Gosp. L. Kr. na D.: Vas sostavek že prekasen. — Gosp. dopisniku — — „iz Sevn. na Dr.“ Dopisov brez imena nam poslanih ne moremo jemati. To smo že večkrat omenili; ponavljamo pa še enkrat, da saj vredništvo mora vediti ime.

Kursi na Dunaji 10. junija.

5 % metaliki 71 fl. 10 kr.

Ažijo srebra 26 fl. — kr.

Narodno posojilo 83 fl. 85 kr.

Cekini 6 fl. 10 kr.